

ΚΩΣΤΑΣ ΒΟΥΛΑΖΕΡΗΣ

Χωρίς
Πρόσωπα

Χωρίς Πρόσωπα

ένα διήγημα φαντασίας εμπνευσμένο από την πανδημία του κορονοϊού

του Κώστα Βουλαζέρη

© Κώστας Βουλαζέρης

<https://www.fantastikosorizontas.gr/kostasvoulazeris>

Για τα πνευματικά δικαιώματα αυτού του κειμένου ισχύουν οι όροι του Creative Commons – <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/gr/>

- Επιτρέπεται να το διανέμετε ελεύθερα, στην παρούσα του μορφή και μόνο.
- Δεν επιτρέπεται να το τροποποιήσετε ή να το αλλοιώσετε με οιοδήποτε τρόπο.
- Δεν επιτρέπεται να το χρησιμοποιήσετε για διαφημιστικούς ή εμπορικούς λόγους.

Αυτό το κείμενο είναι λογοτεχνικό. Όλα τα ονόματα, τα πρόσωπα, και οι καταστάσεις είναι φανταστικά ή χρησιμοποιούνται με φανταστικό, λογοτεχνικό τρόπο. Οποιαδήποτε ομοιότητα με αληθινά ονόματα, πρόσωπα, ή καταστάσεις είναι καθαρά συμπτωματική.

Η εικόνα του εξωφύλλου είναι σύνθεση διάφορων εικόνων που βρέθηκαν τυχαία στο διαδίκτυο.

ας ζήτησαν να φορέσουμε μάσκες οι φύλακες της μικρής πόλης. Ήταν όλοι τους μασκοφόροι, φυσικά. Τίποτα από τα πρόσωπά τους δεν φαινόταν, εκτός από το στόμα. Οι μάσκες τους έμοιαζε να είναι φτιαγμένες από κάποιου είδους λεπτό, ευλύγιστο ξύλο. Είχαν σχισμάδες για τα μάτια και μικρές τρύπες για τη μύτη.

«Δεν έχουμε μάσκες μαζί μας,» τους είπα.

«Θα σας δώσουμε εμείς,» αποκρίθηκε ο ροπαλοφόρος αρχηγός τους που μου έριχνε ένα κεφάλι στο ύψος και μισό ώμο στο φάρδος.

«Αλλιώς δεν επιτρέπεται να μπούμε;» ρώτησα.

«Όχι. Και θα φοράτε τις μάσκες *συνέχεια* για όσο θα είστε εδώ,» τόνισε.

Γύρισα να κοιτάξω πίσω μας, τους άγριους τόπους που είχαμε διασχίσει μέχρι να φτάσουμε εδώ. Είχαμε ταλαιπωρηθεί αρκετά· το ταξίδι μας δεν ήταν εύκολο, και ο γιος μου, μόλις δώδεκα χρονών, ήταν φανερά κουρασμένος. Το αιμοβόρο όχημά μας είχε πεθάνει και μας είχε αφήσει να οδοιπορούμε. Το ότι το είχαμε ταΐσει ένα ολόκληρο κατσίκι προτού απομακρυνθούμε από τις Λιγνές Ακτές δεν πρέπει να το είχε βοηθήσει και πολύ· ήταν γέρικο. Το είχαμε κλέψει επειδή κανείς δεν το πρόσεχε όσο θα έπρεπε.

Εκτός από τον γιο μου, ήταν μαζί μου ο Ρεμπόθω ο τζογαδόρος και η Σιμμίλη, που είχε ως μάντισσα προβλέψει ότι κάπου στους άγριους τόπους θα συναντούσαμε ανθρώπους απρόσωπους να βγαίνουν μέσα από τη γη. Αναρωτιόμουν τώρα αν αναφερόταν σ'ετούτους εδώ. Αλλά δεν έβγαιναν μέσα από τη γη. Και ούτε ήταν απρόσωποι ακριβώς· απλώς μασκοφόροι.

Ο άνεμος που μούγκριζε πάνω από τους αγριότοπους, χαϊδεύοντας τα χαμηλά, ακανθώδη φυτά και τις πέτρες, σηκώνοντας σκόνη και ξερά φύλλα, ήταν σαν να γελούσε μαζί μας.

Πρόσεξα ξαφνικά, για κάποιο λόγο, τη γυαλάδα των πράσινων ματιών της Σιμμίλης μέσα από την κουκούλα της γκριζας κάπας της. Αισθάνθηκα τον γιο μου να σφίγγει το χέρι μου. Άκουσα τον Ρεμπόθω να ξεροβήχει από την άλλη μεριά.

«Γιατί;» ρώτησα τους μασκοφόρους. «Γιατί να φοράμε μάσκες; Είναι έθιμο;»

«Δεν είναι έθιμο, ξένε,» μου απάντησε ο ροπαλοφόρος αρχηγός τους. «Είναι η *Ασθένεια*. Αν δε φοράς μάσκα θα αρρωστήσεις. Τα μιανρά πνεύματα βλέπουν το πρόσωπό σου και θ'αρρωστήσεις, και θα μας βάλεις όλους σε κίνδυνο. Γιατί κολλάει – ο ένας από τον άλλο. Θα πρέπει να σε σκοτώσουμε και να ρίξουμε το πτώμα σου στα Βάραθρα, ανατολικά.» Έδειξε με το ροπαλό του προς τα εκεί όπου, απόμακρα, φαινόταν κάτι κρημνοί πίσω από τη σκόνη και τα ξερά φύλλα που στροβίλιζε ο άνεμος.

Κοίταξα τους συντρόφους μου.

«Εντάξει,» είπε ο Ρεμπόθω. «Ας φορέσουμε τις μάσκες τους. Θες να διανυκτερεύσουμε εδώ έξω; Μάσκες είναι, όχι αλυσίδες.»

Η Σιμμίλη δεν μίλησε.

Ο Ζήτρος, ο γιος μου, έγειρε επάνω μου, ακόμα σφίγγοντας το χέρι μου. Από κούραση, ή από φόβο για τους μασκοφόρους;

Στράφηκα πάλι να τους αντικρίσω, παρατηρώντας ξανά ότι τίποτα από τα πρόσωπά τους δεν διακρινόταν εκτός από τα στόματα, κι αυτά με το ζόρι. Ήταν σχεδόν σα να *μην είχαν* πρόσωπα, σκέφτηκα. *Ανοησίες...*

«Δε μπορούμε να σας αφήσουμε να διανυκτερεύσετε έξω από την πόλη μας,» μου είπε ο αρχηγός των μασκοφόρων. «Γιατί τα μιανρά πνεύματα πάλι θα δουν τα πρόσωπά σας και θ'αρρωστήσετε, και θα πρέπει μετά να σας κυνηγήσουμε για να σας σκοτώσουμε, ώστε να μην εξαπλώσετε κι αλλού την *Ασθένεια*.»

«Ακόμα και πέρα από την πόλη σας;»

«Κυρίως. Είμαστε *Φρουροί*.» Μου φάνηκε πως έδωσε ιδιαίτερη έμφαση και σημασία σε τούτη τη λέξη: *Φρουροί*.

«Τι ασθένεια είναι αυτή;»

«Αιμορραγείς. Από παντού.»

«Κι άμα φοράς μάσκα, τα πνεύματα δε μπορούν να δουν το πρόσωπό σου και, άρα, δεν αρρωσταίνεις;»

«Ακριβώς.»

Περίεργο μού φαινόταν· δεν είχα ξανακούσει για τέτοιο πράγμα ποτέ, ούτε στην *Ασβενδίλλη*, από την οποία ήμασταν όλοι πρόσφυγες, ούτε σε καμιά από τις περιοχές όπου είχαμε ταξιδέψει.

«Καλώς,» είπα. «Δώστε μας μάσκες να φορέσουμε.»

Μια μασκοφόρος γυναίκα πλησίασε, κρατώντας ένα σακούλι απ'το οποίο τράβηξε τρεις κανονικές μάσκες και μία μικρότερη η οποία προοριζόταν προφανώς για τον γιο μου.

«Και θα τις φοράτε συνέχεια,» επανέλαβε ο ροπαλοφόρος αρχηγός. «Δε θα τις βγάζετε καθόλου. Ούτε όταν κοιμάστε, ούτε όταν πλένεστε. Ποτέ. Υπάρχει κίνδυνος.»

Καθώς έπαιρνα τη μάσκα μου και τη μάσκα του Ζήτρου στα χέρια μου, ρώτησα: «Πώς και τα μιανρά πνεύματα δεν έχουν ήδη δει τα πρόσωπά μας;»

«Ίσως και να τα έχουν δει,» μου απάντησε ο αρχηγός. «Θα σας προσέχουμε.»

«Εννοείς ότι μπορεί να έχουμε αρρωστήσει χωρίς να το ξέρουμε;» Κοιτούσα τη μάσκα μου, ψάχνοντας για κορδόνι. Το ίδιο κι ο Ρεμπόθω. Η Σιμμίλη κρατούσε τη δική της σαν να ήταν μουδιασμένη, ή βαθιά προβληματισμένη από αυτήν.

«Φυσικά. Μπορεί τα συμπτώματα ν'αρχίσουν να παρουσιάζονται ύστερα από μερικές ημέρες.»

«Κι αν έχουμε αρρωστήσει, πώς μπορούμε να θεραπευτούμε;»

«Φορέστε τις μάσκες και όλα θα πάνε καλά, στο τέλος' θα δείτε. Οι μάσκες είναι το παν.»

Μου έκανε πλάκα; «Δεν έχουν, πάντως, κορδόνι...»

«Δεν χρειάζεται.»

«Μα, πώς θα σταθεί;»

«Θα σταθεί. Φόρεσε τη μάσκα, ξένε.»

Το προσπάθησα, και την αισθάνθηκα να κολλά στο πρόσωπό μου αλλά χωρίς να με κάνει να πονάω, λες και το ξύλο της ήταν *ιδρωμένο* – όμως δεν είχα νιώσει υγρασία αγγίζοντάς το. Η μάσκα, πράγματι, στάθηκε χωρίς δυσκολία. «Το όνομά μου είναι Ελβέτρος,» συστήθηκα. «Κι αυτός» – στράφηκα στον τζογαδόρο που είχε επίσης φορέσει τη μάσκα του – «είναι ο Ρεμπόθω. Αυτή» – στράφηκα στη μάντισσα, που δεν είχε ακόμα φορέσει τη δική της μάσκα – «η Σιμμίλη. Κι αυτός» – άγγιξα το κεφάλι του γιου μου, χαϊδεύοντας τα καστανά μαλλιά του – «ο Ζήτρος. Είμαστε πρόσφυγες από την καταστροφή της Ασβενδίλλης.»

«Να φορέσει μάσκα και ο μικρός,» είπε η γυναίκα που μας είχε δώσει τις μάσκες.

«Ναι, βέβαια,» αποκρίθηκα, και έβαλα, εύκολα, τη μικρότερη μάσκα στο πρόσωπο του Ζήτρου. «Μη φοβάσαι,» του είπα.

Κανέννας από τους μασκοφόρους φύλακες της μικρής πόλης δεν συστήθηκε.

Η Σιμμίλη φόρεσε τελευταία τη μάσκα της.

«Γιατί οι μάσκες κολλάνε στο πρόσωπο;» ρώτησα. «Πώς γίνεται;»

«Είναι από ξύλο *ρέσφλιμ*,» απάντησε ο ροπαλοφόρος αρχηγός σαν αυτό να εξηγούσε τα πάντα.

Δεν είχα ξανακούσει για τέτοιο ξύλο. Πρέπει, μάλλον, να ήταν από κάποιο τοπικό φυτικό.

«Περάστε στην πόλη της Αρσιλάθκης,» μας είπε ένας άλλος από τους μασκοφόρους φρουρούς, και παραμέρισαν μπροστά μας, σχηματίζοντας δρόμο.

«Ευχαριστούμε...» μουρμούρισα.

Οι δρόμοι ήταν παλιοί, τα πλακόστρωτα ραγισμένα. Οι τοίχοι των σπιτιών το ίδιο· τα αναρριχώμενα φυτά που γαντζώνονταν εκεί έμοιαζαν με δαίμονες όλο αγκάθια που απειλούσαν να σε πάρουν στην αγκαλιά τους. Ο ξερός άνεμος μούγκριζε σαν λαβωμένος σκύλος πάνω από τις κακοφτιαγμένες οροφές, που ήταν... ήταν γεμάτες *πτερόλυκους*, μα τον Λέμπρενωθ τον Ετερόφωτο! Τι δουλειά είχαν οι πτερόλυκοι μέσα σε πόλη; – ναι, ακόμα και σε τούτους τους αγριότοπους. Ήταν από τα πιο φριχτά ιπτάμενα όντα που μπορούσες να συναντήσεις: κάτι ανάμεσα σε ερπετό, πτηνό, και τρωκτικό. Ούτε οι φυσιοδίφες δεν μπορούσαν ν'αποφασίσουν για τη φύση τους.

Κανονικά, τους πτερόλυκους τούς έδιωχναν από τις πόλεις.

Οι άνθρωποι στους δρόμους, ακόμα και τα παιδιά, φορούσαν όλοι μάσκες· και μας κοίταζαν σαν, κάπως, παρότι φορούσαμε μάσκες κι εμείς, να μπορούσαν να καταλάβουν ότι ήμασταν ξένοι. Μάλλον δεν έρχονταν και πολλοί ξένοι εδώ... Υπήρχε, άραγε, κάποιο πανδοχείο, ή όχι;

Προς στιγμή, είχα την εφιαλτική εντύπωση πως όλοι οι μασκοφόροι κάτοικοι ήταν ο *ίδιος* κάτοικος, ένας και μόνο ένας, με πολλά σώματα.

Το έδιωξα απ'το μυαλό του, γιατί ήταν, καταφανώς, τρελό. Κανονικοί άνθρωποι ήταν, που έκαναν τις τελευταίες τους δουλειές προτού σουρουπώσει – το ουρανόφωτο ήδη εξασθενούσε. Απλώς φορούσαν μάσκες για να προστατευτούν απ'αυτή την Ασθένεια... Ήταν δυνατόν μια μάσκα να σε προστατεύει από μιανρά πνεύματα; Τέλος πάντων...

«Ελάτε στη Στέγη,» μας είπε μια γυναίκα που φορούσε μαντήλι στο κεφάλι, κρύβοντας και τα μαλλιά της· μόνο τα χείλη της φαίνονταν, και το κάτω χείλος ήταν σκισμένο. Κάποια παλιά ουλή;

«Ποια Στέγη;» ρώτησε ο Ρεμπόθω.

«Την Κοινή Στέγη,» απάντησε η γυναίκα. «Εκεί μένουν πάντα οι ταξιδιώτες που έρχονται. Έχουμε και δωμάτια.» Μας έστρεψε την πλάτη, βαδίζοντας, κάνοντας νόημα να την ακολουθήσουμε.

«Μπορεί να φορά μάσκα,» μου ψιθύρισε ο Ρεμπόθω, «αλλά ο κώλος της φαίνεται πιο καλά απ'το πρόσωπό της, και δεν είν' άσχημος.»

«Σκάσε και προχώρα,» του είπα.

Καθώς ακολουθούσαμε τη γυναίκα, ρώτησα τη Συμμίληνη: «Τι σ'απασχολεί;»

«...Δεν ξέρω,» είπε με την ως συνήθως ψιθυριστή φωνή της· «κάτι δε μ'αρέσει εδώ.»

«Κι εμένα.» Δε χρειαζόταν νάχεις μαντικές δυνάμεις γι'αυτό, μα τη Ζολτιάθρα! «Σου θυμίζουν εκείνους τους ανθρώπους χωρίς πρόσωπα που μου έλεγες;»

«Όχι. Δεν ήταν έτσι. Αυτοί *πραγματικά* δεν είχαν πρόσωπα.»

Και το συγκεκριμένο όραμα την είχε τρομάξει πολύ. Ήταν ξαπλωμένη πλάι μου, αφού είχαμε κάνει έρωτα, και τα μάτια της ήταν ανοιχτά. Ανοιχτά αλλά χωρίς κόρες. Ολόλευκα. Κοιμόταν τον μαντικό ύπνο – και είχε ξυπνήσει απότομα. Ουρλιάζοντας. Μου είπε πως νόμιζε ότι είχαν έρθει για να την τραβήξουν μέσα στη γη.

Η μασκοφόρος γυναίκα με το μαντήλι (και τον ομολογουμένως ωραίο κώλο) μας οδήγησε σ'ένα οίκημα με σκεπαστή αυλή όπου βρίσκονταν μερικά τραπέζια και κάποιοι άνθρωποι κάθονταν, όχι πολλοί, με ποτά, μεξέδες, τσιγάρα, και πίπες κοντά τους. Μια αιμοβόρα λάμπα κρεμόταν από πάνω τους, δημιουργώντας ποικιλόχρωμες ανταύγειες και σχηματισμούς. Με τι την έτρεφαν εδώ; Δε μπορεί να είχαν και πολλά ζώα. Νομίζω πως είδα μερικά πρόβατα και κατσίκια στο πλάι της πόλης, καθώς πλησιάζαμε, αλλά τίποτα περισσότερο από αυτό. Και μες στην πόλη... μες στην πόλη, τώρα που το σκεφτόμουν, δεν είχα δει ακόμα ούτε έναν σκύλο, ούτε μία γάτα. Μόνο πτερόλυκους. Παράξενο;

Το υπόστεγο της αυλής ήταν από παλιό ξύλο και γεμάτο ακανθώδη βλάστηση, ανάμεσα στην οποία, παρατήρησα, πτερόλυκοι είχαν τις φωλιές τους! Τι στο μυαλό του Λέμπρενωθ του Ετερόφωτου γινόταν εδώ; Ήταν επικίνδυνο νάχεις πτερόλυκους τόσο κοντά σου. Μπορεί να ορμούσαν για

να δαγκώσουν κανέναν άνθρωπο. Αλλά οι ντόπιοι, προφανώς, δεν τους φοβόνταν. Για κάποιον λόγο...

«Καθίστε,» μας είπε η γυναίκα με το μαντήλι στο κεφάλι. «Μέσα έχουμε και δωμάτια, γι'αργότερα, που θα θέλετε να ξεκουραστείτε.»

Οι μασκοφόροι θαμώνες είχαν στραφεί και μας κοιτούσαν (σαν ένας – ναι, είχα πάλι αυτή την αλλόκοτη αίσθηση). Όλοι τους ντόπιοι πρέπει να ήταν.

Η γυναίκα τούς είπε: «Ξένοι είναι. Καινούργιοι.»

«Καλωσορίσατε στην Αρσιλάθηκη,» μας χαιρέτησε ένας, υψώνοντας το τσιγάρο του προς τη μεριά μας, και το χαμόγελό του, στο φως της αιμοβόρου λάμπας, μου έφερε στο νου χαμόγελο πτερόλυκου. (Αλλά οι πτερόλυκοι δεν χαμογελούν, φυσικά.)

«Ευχαριστούμε...» αποκρίθηκα.

Δε μπορούσα και να πω *Καλώς σάς βρήκαμε.*

Καθίσαμε σ'ένα τραπέζι, και η γυναίκα με το μαντήλι κι ένα αγόρι μάς έφεραν φαγητά και ποτά. Διάφορα. Περισσότερα απ'ό,τι χρειαζόμασταν.

«Δε θα φάμε τόσο πολύ,» είπα. «Ούτε θα πιούμε τόσο.»

«Να μιλάς μόνο για το φαγητό,» μειδίασε ο Ρεμπόθω, πίνοντας μια μεγάλη γουλιά μπίρα.

«Δεν υπάρχει πρόβλημα,» μου είπε η γυναίκα.

«Δεν έχουμε και πολλά λεφτά μαζί μας. Αν κάτι δεν μας χρειάζεται, δεν–»

«Δε θα πληρώσετε.»

«Συγνώμη;»

«Στην Αρσιλάθηκη κανείς δεν πληρώνει για το φαγητό και το ποτό. Είμαστε όλοι ένα,» εξήγησε η γυναίκα, κι απομακρύνθηκε. (Το αγόρι είχε ήδη φύγει.)

Ο Ρεμπόθω γέλασε. «Ίσως τελικά ν'αρχίσει να μ'αρέσει εδώ!» Έκοψε ένα κομμάτι από ένα πράγμα τυλιγμένο με κάποιου είδους φύλλο· το έβαλε στο στόμα του, το μάσησε διεξοδικά. «Λίγο σκληρό, αλλά όχι άσχημο. Ψητό κρέας – δεν ξέρω από τι ακριβώς – με μπαχαρικά.»

«Μην παραφάς,» του είπα, χαμηλόφωνα. «Δεν ξέρουμε κατά πόσο είναι καλά όλ' αυτά εδώ πέρα.»

«Τι; Εννοείς επειδή τα δίνουν δωρεάν;»

«Όχι. Υποτίθεται πως κυκλοφορεί κάποια μόλυνση, έτσι δε λένε;»

«Ναι, αλλά φοράμε τις μάσκες τους' οπότε, εντάξει... σωστά;» Μόρφασε με τα χείλη καθώς ακόμα μασούσε.

«Μάσκες που προστατεύουν από μολυσμένη τροφή;» έθεσα το ερώτημα.

«Ξέρω γω; Για να τρώνε, πάντως, όλοι αυτοί εδώ, δε μπορεί να πεθάνουμε κιόλας.»

Η Συμμίλην δεν είχε ακόμα αγγίξει τα φαγητά ούτε τα ποτά.

Της έριξα ένα ερωτηματικό βλέμμα, ελπίζοντας ότι θα το καταλάβαινε παρότι φορούσα μάσκα.

Τα πράσινα μάτια της ήταν ομιχλιασμένα μέσα από τις σχισμάδες της δικής της μάσκας. Δεν μίλησε.

Ο Ζήτρος κάρφωσε τρία κομμάτια τηγανητής πατάτας και τα έβαλε στο πιάτο του. Έφαγε το ένα.

Έφαγα κι εγώ ένα. Η γεύση δεν είχε τίποτα το περίεργο.

Δοκίμασα κι άλλα από τα φαγητά τους. Αυτά τα τυλιχτά πράγματα ήταν όντως λίγο σκληρά. Τι κρέας να ήταν;

Από πάνω μας άκουσα το σύριγμα ενός πτερόλυκου, ανάμεσα από την ακανθώδη βλάστηση του υπόστεγου. Ύψωσα το βλέμμα μου, ενώ το χέρι μου πήγαινε στη στρογγυλή λαβή του ανεμοξίφους στη ζώνη μου. Είδα μια σκιά να περνά και να φεύγει.

Ο Ζήτρος άρχισε να παραπονιέται ότι η μάσκα τον έξυνε. Την τραβούσε, κάνοντας να τη βγάλει.

«Όχι!» φώναξε αμέσως ένας από τους θαμώνες. «Τη μάσκα! Ο μικρός να φορά τη μάσκα!»

«Εντάξει,» είπα. «Απλώς να τη βγάλει για λίγο, ν'αναπνεύσει το πρόσωπό του. Τον ενοχλ-»

«Όχι,» με διέκοψε ένας άλλος. «Τη μάσκα τη φοράμε *συνέχεια*.»

«Θα μας αναγκάσετε να τον σκοτώσουμε τον μικρό, ξένε,» με προειδοποίησε ένας άλλος.

Ή ήταν τελείως τρελοί ή είχαν πολύ καλό λόγο για να φοβούνται. Όπως και νάχε, δεν ήταν φρόνιμο να τους κοντράρεις.

Προσπάθησα να ηρεμήσω τον Ζήτρο ώστε να μην τραβά τη μάσκα του.

«Μα, με ξύνει, ρε μπαμπά!» επέμεινε.

«Κι εμένα,» του είπα – και ήταν αλήθεια: όντως, είχε αρχίσει να ενοχλεί το δέρμα μου. Τι ξύλο ήταν αυτό; Μακάρι να μη μας προκαλούσε καμιά δερματική ασθένεια. Μόνο αυτό μάς έλειπε. «Αλλά, αφού μας λένε να τις φοράμε, μάλλον έχουν λόγο. Και δε φαίνεται να το συζητάνε το θέμα.»

«Η αλήθεια, πάντως, είναι ότι σε φαγουρίζουν,» είπε ο Ρεμπόθω. «Εσάς δε σας φαγουρίζουν;» ρώτησε τους ντόπιους. «Πώς τις φοράτε συνέχεια;»
«Μετά από λίγο τις συνηθίζεις,» του απάντησε η γυναίκα με το μαντήλι, που καθόταν μαζί με μια άλλη σ'ένα τραπεζάκι, έχοντας το μασκοφόρο αγόρι κοντά τους.

Ένας άλλος είπε: «Διάλεξε, ξένη: ή τη μάσκα ή την Ασθένεια. Τι προτιμάς;»

Ο Ρεμπόθω, ως καλός τζογαδόρος, τους πρότεινε να παίξουν χαρτιά. «Κι άμα δεν έχετε τράπουλα εδώ, έχω τρεις μαζί μου!» τους πληροφόρησε, μειδώντας. «Και η μία είναι του Παλαιού Βασιλείου.»

«Έχουμε τράπουλες,» αποκρίθηκε η γυναίκα με το μαντήλι. «Αλλά ως παίζουμε μ'αυτή του Παλαιού Βασιλείου.»

Δύο από τους άλλους αμέσως συμφώνησαν.

«Υπό έναν όρο, όμως!» τόνισε ο Ρεμπόθω υψώνοντας ένα από τα μακριά δάχτυλά του. «Άμα με νικήσετε, θα σας δώσω λεφτά αναλόγως τη συμφωνία μας. Άμα σας νικήσω, θα βγάλει κάποιος τη μάσκα του να δω το πρόσωπό του. Είμαι περίεργος!»

Έμειναν ακίνητοι κι αμίλητοι προς στιγμή, σαν να τους είχε πει εξωφρενικά πράγματα.

Η γυναίκα με το μαντήλι εξήγησε: «Δεν χρησιμοποιούμε χρήματα στην Αρσιλάθκη.»

«Τι; Τότε πώς...; Εντάξει, τι θέλετε να κάνω εγώ για εσάς άμα με νικήσετε;» Μάλλον δεν νόμιζε ότι θα τον νικούσαν. Και ήταν, όντως, καλός τζογαδόρος – αν και κανείς δεν ξέρει πότε η Ζολτιάθρα θα του ρίξει το Κακό Βλέμμα της.

«Τίποτα,» απάντησε η γυναίκα με το μαντήλι. «Παίζουμε μόνο για τη χαρά του παιχνιδιού.»

«Εγώ, όμως, θέλω να δω τα πρόσωπά σας άμα νικήσω!» επέμεινε ο Ρεμπόθω, γελώντας.

«Μάλλον δεν μας έχεις καταλάβει,» του είπε ένας από τους θαμώνες. «Δεν βγάζουμε τις μάσκες ποτέ.»

«Έλα τώρα! Ούτε για λίγο; Απλώς για να δω τα πρόσωπά σας. Είμαι περίεργος,» επανέλαβε.

«Ούτε για λίγο,» είπε η γυναίκα με το μαντήλι. «Οι μάσκες δεν βγαίνουν.»

Ο Ρεμπόθω φάνηκε απογοητευμένος. «Τέλος πάντων. Ας παίξουμε... Ή-Ή, για σταθείτε. Άμα νικήσω, θα μου πείτε πώς ξεκίνησε όλη τούτη η υπόθεση; Το να φοράτε μάσκες, εννοώ. Η Ασθένεια και τα λοιπά.»

«Δε χρειάζεται να μας νικήσεις για να σου το πούμε αυτό,» αποκρίθηκε ένας από τους θαμώνες.

Πριν από μερικά χρόνια (μας είπαν) οι άνθρωποι της Αρσιλάθκης άρχισαν να αρρωσταίνουν μυστηριωδώς. Αιμορραγούσαν όταν ουρούσαν ή όταν αποπατούσαν· ορισμένοι ακόμα κι από τα αφτιά ή από τη μύτη. Νόμιζαν ότι ίσως να ήταν κάτι στο νερό του κεντρικού πηγαδιού, αλλά δεν ήταν αυτό. Και οι κάτοικοι κολλούσαν την Ασθένεια ο ένας από τον άλλο· τίποτα δεν μπορούσε να τη σταματήσει. Ταξιδιώτες και έμποροι έπαιψαν να έρχονται μόλις κατάλαβαν ότι κάτι συνέβαινε. Ευτυχώς, όμως, εκείνη την περίοδο ένας ιερέας του Λέμπρενωθ βρισκόταν κοντά στην πόλη και, αντί να την αποφύγει, την επισκέφτηκε. Εξήγησε στους κατοίκους ότι μιανρά πνεύματα του Ετερόφωτου είχαν έρθει στην Αρσιλάθκη επειδή ζούσαν έκλυτα και ανεύθυνα. Ήταν ακαταλόγιστοι και, ως συνέπεια, είχαν τραβήξει επάνω τους την προσοχή που είχαν τραβήξει.

Έπρεπε ν'αλλάξουν τη ζωή τους για να σταματήσουν την Ασθένεια. Όχι μόνο για τους εαυτούς τους, αλλά και για τον κόσμο ολόκληρο. Αλλιώς, η Ασθένεια ξεκινώντας από την Αρσιλάθκη θα καταβρόχθιζε τα πάντα. Θα ερήμωνε την Οικουμένη.

Και εκείνοι θα ήταν υπεύθυνοι γι'αυτό.

Χρέος τους, άρα, ήταν να σταματήσουν την Ασθένεια όσο ακόμα υπήρχε καιρός.

Ο σοφός ιερέας–

(και πρώτη φορά είχα ακούσει ν'αποκαλούν *σοφό* με τέτοιο τρόπο έναν ιερέα του Λέμπρενωθ του Ετερόφωτου· συνήθως «τρομαχτικούς» – ακόμα και «αποτρόπαιους» – τους αποκαλούσαν)

–τους εξήγησε τι όφειλαν να κάνουν για να σωθούν και να σώσουν και τον κόσμο. Τους έδειξε πώς να επεξεργάζονται το ξύλο *ρέσφλιμ* για να φτιάχνουν μάσκες που θα κρατούσαν τα μιανρά πνεύματα μακριά. Γιατί τα πνεύματα τούς αρρώσταιναν επειδή έβρισκαν τα πρόσωπά τους εκτεθειμένα. Έτσι δρούσαν: μέσα από το ανοιχτό πρόσωπο. Γι'αυτό η μάσκα έπρεπε πάντα να φοριέται.

Ο σοφός ιερέας τούς είπε, επίσης, πώς όφειλαν να ζουν, όχι μόνο για να προστατεύονται από την Ασθένεια, αλλά και για να είναι Φρουροί της Ασθένειας, αυτοί που θα στέκονταν ανάμεσα στην Ασθένεια και στην

Οικουμένη μέχρι να έρθει η Θαυμαστή Μετουσίωση και ο κόσμος να γίνει απ'άκρη σ'άκρη καλύτερος.

Το όνομα του Σοφού Ιερέα–

(και νόμιζα ότι πλέον αυτό το έλεγαν σαν να ήταν τίτλος, όχι δυο τυχαίες λέξεις)

–ήταν Ολόβιος–

(ναι, ένα από τα επίκτητα ονόματα που παίρνουν οι ιερείς του Λέμπρενωθ του Ετερόφωτου)

–και ακόμα βρισκόταν στην πόλη τους, φυσικά. Ο Ιερός Οδηγός της. Ο Σοφός Ιερέας (επανέλαβαν). Και ο Ναός ήταν στο κέντρο της Αρσιλάθκης.

«Ναός του Λέμπρενωθ;» ρώτησα. Δεν είχα ξανακούσει σε καμιά πόλη ή περιοχή να έχουν για βασικό θεό τον Ετερόφωτο.

«Ο Ναός,» είπε η γυναίκα με το μαντήλι, σαν να ήθελε να εννοήσει ότι δεν ήταν ακριβώς του Λέμπρενωθ αλλά κάποιας άλλης δύναμης, κάτι το ιερότερο.

«Ποιον άλλο θεό λατρεύετε εδώ;»

«Δε λατρεύουμε θεούς στην Αρσιλάθκη,» μου απάντησε ένας από τους μασκοφόρους.

Δεν μπορούσα να πιστέψω ότι αυτή η Ασθένεια που περιέγραφαν ήταν τόσο τρομερή που θα καταβρόχθιζε την Οικουμένη αν την άφηναν, αλλά σίγουρα κάτι πολύ άσχημο είχε συμβεί εδώ... Μας έλεγαν, όμως, την αλήθεια; Μας έλεγαν όλη την αλήθεια;

«Πολλούς πτερόλυκους έχετε στην πόλη σας, πάντως,» παρατήρησα. «Σε κανένα άλλο κατοικημένο μέρος δεν έχω δει τόσους πολλούς.» Είχα ακούσει, παλιότερα, ότι οι πτερόλυκοι συγκεντρώνονται – για κάποιον λόγο – στους Ναούς του Λέμπρενωθ. Νόμιζα ότι ήταν φήμη απλώς.

«Μαζεύονται εδώ,» είπε η γυναίκα με το μαντήλι, «αλλά δε μας πειράζουν. Στην Αρσιλάθκη όλα είναι καλύτερα.»

Πραγματικά το πίστευαν αυτό;

Η καταραμένη μάσκα ήταν σαν φωτιά επάνω στο πρόσωπό μου, κι έβλεπα ότι ο Ζήτρος τραβούσε τη δική του μάσκα ξανά. Του έπιασα το χέρι και του ζήτησα να μην το κάνει αυτό.

Είπα στους ντόπιους τι αισθανόμουν.

«Μη βγάλετε τις μάσκες,» μας προειδοποίησε ένας από τους θαμώνες. «Σε καμιά περίπτωση.»

Ένας άλλος πρόσθεσε: «Αυτό που αισθάνεστε είναι τα μιανρά πνεύματα που προσπαθούν να σας μολύνουν αλλά, λόγω της μάσκας, δεν τα καταφέρνουν. Αν βγάλετε τη μάσκα θα μολυνθείτε!»

«Και θα πρέπει να σας σκοτώσουμε,» κατέληξε ο πρώτος.

Με το πρώτο φως του ουρανού, σκέφτηκα, φεύγουμε από τούτο το καταραμένο μέρος.

Μας έδωσαν ένα τρίκλινο δωμάτιο μέσα στην Κοινή Στέγη, λέγοντάς μας πως ήταν «προσωρινό» – ό,τι κι αν σήμαινε αυτό – λες και σκοπεύαμε να μείνουμε κι άλλο στην πόλη τους. Που θα ήμασταν τρελοί για να το σκοπεύουμε.

Η Συμμίλην είπε, όταν ήμασταν μόνοι: «Δε μ'αρέσουν αυτές οι μάσκες. Θέλουν να μας κρατήσουν εδώ. *Μου το λένε.* Θέλουν να μας κρατήσουν εδώ.» Ακουγόταν σαν γυναίκα που έχει μόλις ξυπνήσει από εφιάλτη.

«Τι εννοείς, “σου το λένε”;» τη ρώτησε ο Ρεμπόθω.

«Μου το λένε,» επέμεινε η Συμμίλην. «Δεν πρέπει να τις φοράμε άλλο. Θα μείνουμε για πάντα εδώ αν συνεχίσουμε να τις φοράμε.»

«Εγώ, πάντως, δεν μένω με τίποτα εδώ. Και ούτε νομίζω πως οι ντόπιοι θέλουν να μας κρατήσουν—»

«Κάνεις λάθος. Αυτός ήταν ο σκοπός τους εξαρχής.»

«Όχι—»

Η Συμμίλην έπιασε τη μάσκα της με τα δύο χέρια, την τράβηξε για να τη βγάλει. Φάνηκε να δυσκολεύεται. Μούγκρισε σαν να πονούσε, αν και, μάλλον, προσπαθώντας να το κάνει όσο το δυνατόν πιο χαμηλόφωνα.

«Τι είναι;» ρώτησα αγγίζοντας τον ώμο της. «Τι...;»

«Σας το λέω,» σύριξε η Συμμίλην, ακόμα παλεύοντας με τη μάσκα – «θέλουν να μας κρατήσουν εδώ!» Την έβγαλε, με μια τελευταία βίαιη κίνηση, κι αυτό που είδα στο πρόσωπό της μου έκοψε την ανάσα προς στιγμή· έκανα ένα βήμα πίσω.

Ο Ζήτρος αναφώνησε: «Μπαμπά...!»

«Γαμώ τ'αριστερό βυζί της Ζολτιάθρα!...» καταράστηκε ο Ρεμπόθω, παίζοντας με την ήδη κακή τύχη μας, ο ανόητος.

Το πρόσωπο της Συμμίλην ήταν γεμάτο πληγές και εξανθήματα, και δεν μπορεί αυτό παρά να είχε προκληθεί από τη μάσκα, η οποία...

...αισθανόμουν πώς κολλούσε επάνω και στο δικό μου πρόσωπο, μα τους θεούς!

«Καταλαβαίνετε τώρα;» είπε η Σιμμίλη, με απόγνωση στη φωνή και στα πράσινα μάτια της. «Οι μάσκες δεν θέλουν να φύγουμε! Θέλουν να μας κρατήσουν εδώ!»

«Είσαι...» έκανε ο Ρεμπόθω, σαστισμένος, τρομαγμένος, «έχεις αρρωστήσει! Έχεις κολλήσει αυτή τη γαμημένη Ασθένεια που λένε-»

«Όχι!» διαφώνησε η Σιμμίλη. «Δεν είναι η Ασθένειά τους αυτό· είναι από τη μάσκα-»

«Το πρόσωπό σου είναι γεμάτο πληγές, γαμώτο!»

«Το ξέρω. Το αισθανόμουν. Εσύ δεν το αισθάνεσαι στο δικό σου πρόσωπο; Δεν αισθάνεσαι τη μάσκα να κολλά εκεί; Είσαι αναίσθητος;»

«Μα... μα, δε μπορεί να... Δε...»

«Για κάνε να τη βγάλεις, ανόητε!»

«Ήρεμα,» τους είπα. «Ήρεμα.»

Ο Ρεμπόθω, όμως, έπιασε αμέσως τη μάσκα του και προσπάθησε να τη βγάλει. Ούτε αυτός το βρήκε εύκολο. «Κολλάει... Γαμώτο!... Τι...;» Στράφηκε στη Σιμμίλη. «Δε βγαίνει!»

Επιχείρησα κι εγώ να βγάλω τη δική μου. Αισθάνθηκα το ίδιο. Μια τρομερή αντίσταση. Η μάσκα ήταν κολλημένη στο δέρμα μου. Πονούσα καθώς την τραβούσα, σαν να τραβούσα το πετσί μου. Και θυμήθηκα, ξαφνικά, εκείνη την υγρασία επάνω της όταν πρωτοείχε έρθει σε επαφή με το πρόσωπό μου. Πρέπει να ήταν κάποιου είδους κόλλα, η οποία έκανε τη μάσκα να στέκεται στο πρόσωπο χωρίς να χρειάζεται κορδόνι. Το ξύλο ήταν βρεγμένο με... Ή ίσως το ίδιο το ξύλο *ρέσφλιμ* να εξέκρινε αυτή την ουσία.

Άκουσα κάποιον να κλαίει παραδίπλα-

Στράφηκα κι έπιασα τα χέρια του Ζήτρου που τραβούσε τη δική του μάσκα και δεν μπορούσε να τη βγάλει. «Στάσου!» του είπα. «Περίμενε, αγόρι μου. Περίμενε.» Γονάτισα μπροστά του. «Άφησέ το, για την ώρα. Άφησέ το.»

«Δε μπορώ να το βγάλω! Με πονά!»

«Περίμενε. Θα σε βοηθήσω εγώ. Θα περιμένεις λίγο;»

Ακόμα έκλαιγε, αλλά κατένευσε με το κεφάλι. «Ναι...»

Σηκώθηκα όρθιος ξανά, ενώ ο Ρεμπόθω καταριόταν καθώς τραβούσε μανιασμένα τη μάσκα του και, τελικά, κατάφερε να την ξεκολλήσει από το πρόσωπό του, που, αναμενόμενα, ήταν γεμάτο πληγές και εξανθήματα όπως της Σιμμίλης. Έπιασε από τον σάκο του ένα καθρεφτάκι και κοιτάχτηκε. «Γαμώ την πουτάνα τους, θα τους γαμήσω!» γρύλισε σαν θηρίο.

«Η...» στράφηκε σ'εμένα, «ή μήπως αυτό είναι η Ασθένειά τους, Ελβέτρε; Μήπως τα πνεύματα, που λένε, είναι που μας έκαναν αυτές τις πληγές-;»

«Οι μάσκες,» τον διέκοψε η Σιμμίλη, «υποτίθεται ότι σε προστατεύουν από τα μιανρά πνεύματα. Αν είναι έτσι, τότε γιατί έχουμε γεμίσει πληγές; Δεν είναι πνεύματα που το κάνουν αυτό, Ρεμπόθω. Είναι οι ίδιες οι μάσκες.»

Ο Ρεμπόθω ήταν συνοφρυωμένος. Ακόμα κρατούσε τη μάσκα του με το ένα χέρι· επάνω στην εσωτερική μεριά της ήταν κολλημένα κομμάτια του δέρματός του. Την πέταξε, οργισμένα, στο κρεβάτι του. «Γαμώτο!»

Στράφηκε να με κοιτάξει ξανά. «Άρχοντά μου,» είπε σαν να ήμασταν πίσω στην Ασβενδίλλη, σαν ο τίτλος μου να είχε πλέον κανένα νόημα ύστερα από την ολική καταστροφή της, «πρέπει να φύγουμε αποδώ. Τώρα. Αμέσως.»

Κατένευσα. Και έπιασα τις άκριες της μάσκας μου, με τα δύο χέρια.

Την τράβηξα.

Μου αντιστάθηκε σαν να ήταν ζωντανή: κάποιο σαρκοβόρο θηρίο που γαντζωνόταν στο πρόσωπό μου. Το ξύλο *ρέσφλιμ* ρουφούσε το αίμα μας όπως οι αιμοβόροι βιομηχανισμοί; Όχι, δε νομίζω ότι ήταν αυτό· κάτι άλλο ήταν, αλλά αποκλείεται να ήταν τίποτα το καλό.

Γρυλίζοντας μια τελευταία κατάρα, κατάφερα να ξεκολλήσω τη μάσκα από το πρόσωπό μου. Και οι άλλοι – ο γιος μου ακόμα μασκοφορεμένος – με κοίταζαν.

«Τι είναι,» είπα, «έγινα ξαφνικά πιο όμορφος;» Το εσωτερικό της μάσκας μου ήταν γεμάτο αίματα και κομμάτια δέρματος. Την τύλιξα μ'ένα πανί και την έκρυψα μες στον σάκο μου· ήμουν περιέργος τι μπορεί να μου έλεγε κανένας Γνώστης γι'αυτήν, αν όχι κανένας βιοτεχνουργός.

Ο Ζήτρος τραβούσε τώρα τη δική του μάσκα.

«Στάσου,» του είπα, και γονάτισα πάλι μπροστά του–

Η πόρτα του δωματίου μας άνοιξε, και η γυναίκα με το μαντήλι στο κεφάλι στεκόταν εκεί. «Τι κάνετε!» αναφώνησε. «Βάλτε τις μάσκες! Βάλτε τις μάσκες! Τα πνεύματα σάς έχουν ήδη προσβάλλει–»

«Εσείς μάς έχετε προσβάλλει!» της είπε ο Ρεμπόθω. «Μ'αυτό το δηλητήριο!» υψώνοντας τη ματωμένη μάσκα του από το κρεβάτι.

«Έχετε κολλήσει την Ασθένεια! Βάλτε τις μάσκες! Τώρα! Θα μας μολύνετε όλους!» Έκανε ένα βήμα όπισθεν.

«Προσπάθησε να βγάλεις τη μάσκα σου, να δεις αν μπορείς!» την προκάλεσε ο Ρεμπόθω.

«Όποιος βγάζει τη μάσκα του *πεθαίνει*, και ίσως να σκοτώσει και τους άλλους! Είναι *έγκλημα* να βγάζεις τη μάσκα σου. Βάλτε πάλι τις μάσκες – δεν έχετε πολύ χρόνο!» Ακόμα ένα βήμα όπισθεν.

Ο Ρεμπόθω έπιασε τον φλογόλιθο από τον σάκο του.

Η γυναίκα έφυγε τρέχοντας.

«Κάτι μού λέει ότι θάρθουν κι άλλοι,» είπε ο Ρεμπόθω, ενώ φλόγες είχαν ήδη αρχίσει να σχηματίζονται πάνω από το χέρι του καθώς έσειε έντονα τον λίθο.

«Ζήτηρε,» είπα στον γιο μου, «θέλω να δείξεις θάρρος τώρα. Θα πονέσεις λίγο, αλλά—»

«Βγάλ' την!» μου ζήτησε, κλαίγοντας.

Πιάνοντας τη μάσκα του από δεξιά κι αριστερά, την τράβηξα. Γρήγορα. Απότομα. Ήταν καλύτερα έτσι.

Ο μικρός ούρλιαξε, κι έπεσε πάνω μου κλαίγοντας, μουλιάζοντας τον ώμο μου με το αίμα και τα δάκρυά του.

«Δείξε θάρρος τώρα,» του είπα ξανά. «Πρέπει να φύγουμε. Δεν—»

Βήματα έξω από την πόρτα μας.

«Τι συμβαίνει εδώ, ξένοι; Βάλτε τις μάσκες! *Τις μάσκες!*»

Στράφηκα, καθώς ορθωνόμουν, κι αντίκρισαν τον σωματώδη άντρα που μας είχε υποδεχτεί στις παρυφές της πόλης. Κρατούσε πάλι εκείνο το ρόπαλο και, κάνοντας μια απότομη κίνηση μ'αυτό, αποκάλυψε μια κρυφή λεπίδα του σαν δρεπανιού. «Σας προειδοποιήσαμε! Όσοι μπαίνουν εδώ φοράνε τη μάσκα *συνέχεια*. Έχετε *μολυνθεί* από την *Ασθένεια*—»

«Κάνε πέρα,» του είπα, ήρεμα, πιάνοντας τη στρογγυλή λαβή του ανεμοξίφους στη ζώνη μου. «Θα φύγουμε.»

«Δε μπορείτε να φύγετε τώρα. Είστε *μολυσμένοι*—»

«Μαλακίες!» γρύλισε ο Ρεμπόθω. «Οι μάσκες σας είναι που μας έκαναν έτσι!»

«*Βάλτε τις μάσκες,*» επέμεινε ο άντρας δείχνοντάς μας με το ρόπαλό του. «Δεν ξέρετε τι κάνετε!»

«Σου είπα: θα φύγουμε απ'την πόλη σας,» επανέλαβα.

«Δε μπορούμε να σας αφήσουμε. Αν φύγετε θα εξαπλώσετε την *Ασθένεια* στην Οικουμένη. Θα μείνετε εδώ, και *θα φοράτε τις μάσκες σας* αν θέλετε να ζήσετε—»

Τράβηξα το ανεμοξίφος φέρνοντάς το μπροστά και ενεργοποιώντας το. Βρυχήθηκε σαν ογδόντα οργισμένα θηρία, χτυπώντας τον ροπαλοφόρο με όλη του την ανεμική δύναμη, τινάζοντάς τον πίσω, πάνω στον τοίχο του

διαδρόμου. Ίσως να του έσπασε τη ράχη· έπεσε κάτω, ακίνητος – λιπόθυμος το λιγότερο.

Πετάχτηκα έξω από την πόρτα του δωματίου, αντικρίζοντας εκείνο που περίμενα: κι άλλους μασκοφόρους, με ρόπαλα και μεγάλα μαχαίρια. Δύο ήταν παιδιά. Δυστυχώς, δεν μπορούσα να κάνω διακρίσεις με το ανεμοξίφος, και δεν είχα χρόνο για συναισθηματισμούς. Τους χτύπησα όλους με την ανεμική του δύναμη, σκορπίζοντάς τους προς τα πίσω, ενώ κραύγαζαν σαν καταιγίδα νάχε πέσει απάνω τους.

Ο Ρεμπόθω, η Συμμίλη, κι ο γιος μου μ'ακολούθησαν έξω απ'το δωμάτιο, ο πρώτος εξακολουθώντας να κρατά τον φλογόλιθό του στο ένα χέρι ενώ στον ώμο είχε τον σάκο του. Η Συμμίλη βαστούσε και τον δικό μου σάκο, και μου τον έδωσε. «Πρόσεχε τον Ζήτρο,» της είπα.

Κατένευσε και: «Πρόσεχέ μας όλους,» μου αποκρίθηκε.

«Πάμε να βγούμε από την πίσω πόρτα,» πρότεινε ο Ρεμπόθω. «Από μπροστά θα–»

«Είσαι σίγουρος ότι υπάρχει πίσω πόρτα;» τον ρώτησα.

«Παντού υπάρχει πίσω πόρτα!»

«Πάμε, καλύτερα, αποκεί που ξέρουμε ότι όντως υπάρχει πόρτα,» του είπα. «Δε χρειάζεται να παγιδευτούμε εδώ μέσα.» Και βάδισα γρήγορα προς την αυλή της Κοινής Στέγης.

Όπου μας περίμεναν περισσότεροι μασκοφόροι με όπλα, ζητώντας μας να φορέσουμε τις μάσκες προτού τους μολύνουμε όλους. Τα μιανρά πνεύματα ήταν ήδη επάνω μας! μας προειδοποιούσαν. Μ'αυτό που κάναμε φέρναμε κακό στον εαυτό μας και σ'ολάκερο τον κόσμο!

Δεν ξέρω αν υπήρχαν τέτοια μιανρά πνεύματα – δεν αισθανόμουν τίποτα περίεργο τώρα που είχα βγάλει την καταραμένη μάσκα τους – αλλά δεν κάθισα να πιάσω κουβέντα μαζί τους· δε μου φαίνονταν συζητήσιμοι. Τους χτύπησα κι αυτούς με το ανεμοξίφος, διαγράφοντας μια τροχιά μπροστά μου, εξαπολύοντας την ανεμική του δύναμη ημικυκλικά για να πιάσω όσο το δυνατόν περισσότερους από αυτούς.

Έπεσαν αποδώ κι αποκεί, καθώς μαζί τους ανατρέπονταν και τραπέζια και καρέκλες. Περάσαμε ανάμεσά τους ενώ προσπαθούσαν απεγνωσμένα να μας σταματήσουν. Η Συμμίλη κλόττησε κατάμουτρα (ή, ίσως, *κατάμασκα*) έναν ο οποίος είχε ανασηκωθεί κι έκανε να τη μαχαιρώσει. Άρπαξα μια καρέκλα και την έριξα πάνω στο κεφάλι ενός άλλου· κλόττησα μια γυναίκα που είχε τιναχτεί όρθια σαν γάτα, ρίχνοντάς την κάτω ξανά. Ο Ρεμπόθω έσεισε τον φλογόλιθο στο χέρι του και τίναξε μια περιορισμένη

φλόγα καταπάνω σ'ένα τραπέζι, πυρπολώντας το. Οι πτερόλυκοι που έκαναν τις φωλιές τους μες στην ακανθώδη βλάστηση του υπόστεγου σύριζαν και ούρλιαζαν, φτεροκοπώντας, και φοβήθηκα ότι μπορεί να μας επιτίθονταν. Αλλά δεν μας επιτέθηκαν, και μετά είχαμε βγει από την αυλή της Κοινής Στέγης και ήμασταν στους δρόμους της Αρσιλάθκης.

Απ'όπου κι άλλοι μασκοφόροι έρχονταν οπλισμένοι σαν να είχε ηγήσει συναγερμός που μόνο αυτοί είχαν ακούσει και όχι εμείς. Μας φώναζαν να βάλουμε τις μάσκες μας· μας αποκαλούσαν «μιάσματα». Τους χτύπησα με το ανεμοξίφος, σκορπίζοντάς τους, ενώ απομακρυνόμασταν τρέχοντας. Αλλά δεν ήταν οι μόνοι που μας κυνηγούσαν: ολόκληρη η καταραμένη πόλη έμοιαζε νάναι στο πόδι νυχτιάτικα – για χάρη μας. Ήμασταν παγιδευμένοι στους δρόμους της Αρσιλάθκης, που έμοιαζαν τώρα με θανάσιμο λαβύρινθο, το παιχνίδι κάποιου διεστραμμένου Γνώστη. Και δεν μπορούσα να αντιμετωπίσω όλους τους μασκοφόρους με το ανεμοξίφος μου· η ανεμική του δύναμη ήταν περιορισμένη, και δεν υπήρχαν άνεμοι εδώ μέσα για να το φορτίσω όταν εξαντλείτο. Το ίδιο ίσχυε και για τον φλογόλιθο του Ρεμπόθω, φυσικά· δεν μπορούσε να εξαπολύει φλόγες για πάντα. Ύστερα από μια κάποια χρήση, θα γινόταν σκόνη στο χέρι σου. Γι'αυτό κιόλας ο τζογαδόρος τώρα μετρούσε τις ριπές του. Η Σιμμίλη είχε στο χέρι της ένα μακρύ, λιγνό λεπίδι, αλλά δεν είχε χρειαστεί να το ταΐσει με αίμα ακόμα – κυριολεκτικά· ήταν βιοτεχνουργικής κατασκευής. Με το άλλο της χέρι κρατούσε το χέρι του Ζήτρου, που κάποιες φορές τελευταία την έβλεπε σχεδόν σαν μητέρα του, αν και είμαι σίγουρος ότι ποτέ δεν θα ξεχνούσε την πραγματική του μητέρα, που είχε σκοτωθεί από τις πυροβολίδες οι οποίες είχαν πέσει σαν βροχή στην Κιρισόνκα, μια από τις πέντε πόλεις της Ασβενδίλλης που καταστράφηκαν τελευταίες.

Οι μασκοφόροι έρχονταν από παντού: από κάθε δρόμο, κάθε σοκάκι, κάθε πόρτα και αψίδα. Προσπαθούσαν να μας κυκλώσουν. Δεν μας άφηναν να βγούμε από την πόλη τους. Αναπόφευκτα, πηγαίναμε προς το κέντρο της αντί να πηγαίνουμε προς τα άκρα της· το καταλάβαινα, και με τρόμαζε. Γιατί, εκτός των άλλων, πίσω από τα υπόλοιπα οικοδομήματα έβλεπα να ορθώνεται ένα οικοδόμημα σαν τέρας, όλο παράξενες αιχμές που θύμιζαν κέρατα με υπόβαθρο τον ουρανό που είχε αυτό το σκούρο, πολύ σκούρο βαθυγάλαζο χρώμα που έχει πάντα τις νύχτες, εκπέμποντας πολύ ασθενικότερη ακτινοβολία απ'ό,τι την ημέρα.

Ακόμα ένα μικρό πλήθος μασκοφόρων διέλυσα με το ανεμοξίφος μου και, διασχίζοντας έναν δρόμο, φτάσαμε μπροστά από το τερατώδες

οικοδόμημα. Τον Ναό. Πτερόλυκοι φτεροκοπούσαν γύρω από τις αιχμές του, ξέφρενα· δεν κοιμόνταν ποτέ αυτά τα πλάσματα; Φως φαινόταν από μερικά μικρά παράθυρά του που θύμιζαν εφιαλτικούς οφθαλμούς. Και η είσοδος του ήταν πελώρια· ήταν σχεδόν σαν ο Ναός να μην είχε είσοδο. Να ήταν ανοιχτός.

Και δεν ήταν οικοδομημένος στο ίδιο επίπεδο με τα υπόλοιπα χτίρια της πόλης. Δεν ξεκινούσε από τη γη. Ξεκινούσε από... Τι στους δαίμονες του Λέμπρενωθ ήταν αυτό; Αν δεν με γελούσαν τα μάτια μου στο νυχτερινό ουρανόφωτο και στις ανταύγειες των ασθενικών φωτών της καταραμένης πόλης, αντίκριζα έναν λόφο από κρανία και άλλα ανθρώπινα οστά.

Ο Ναός της Αρσιλάθκης ήταν οικοδομημένος επάνω σ'έναν λόφο από τα απομεινάρια νεκρών.

Και τώρα από την είσοδό του, που ήταν σχεδόν σαν να έλειπε ολόκληρος ο μπροστινός τοίχος, βγήκε μια μοναχική φιγούρα που κρατούσε βιοτεχνουργική λάμπα καλά ταϊσμένη. Ένας ρασοφόρος άντρας με το ράσο του γεμάτο μυστηριακά κεντήματα. Πίσω του έσερνε έναν βαθυπόρφυρο μανδύα. Στο άλλο του χέρι βαστούσε ένα μακρύ ραβδί που στην κορυφή είχε το Κυρτόνυχο, ένα από τα σύμβολα του Λέμπρενωθ του Ετερόφωτου.

Με ξάφνιασε αυτός ο άνθρωπος.

Αρχικά, επειδή δεν φορούσε μάσκα.

Μετά, επειδή τον αναγνώρισα!

Ήμουν μικρός όταν είχα δει την όψη του, αλλά σίγουρα αυτός ήταν: ο ιερέας του Λέμπρενωθ που είχε εξοριστεί από την Ασβενδίλλη για βιοψυχικούς πειραματισμούς.

Το όνομά του δεν ήταν Ολόβιος τότε.

«Ο Δίνοος...» είπα.

«Τι;» έκανε ο Ρεμπόθω πλάι μου. «Τι;» Κρίνοντας από τη φωνή του, πρέπει τώρα να τον είχε αναγνωρίσει κι αυτός.

Ο ιερέας μάς κοίταξε παρατηρητικά, όπως τον κοιτούσαμε κι εμείς. «Άνθρωποι από την Ασβενδίλλη,» είπε. «Ήλπιζε ότι πλέον θα είχαν χαθεί όλοι μαζί μ'αυτό το καταραμένο μέρος!» Και τα μάτια του πετούσαν μίσος σαν φωτιά.

Ανέβηκα προς το μέρος του, προς την είσοδο του Ναού, πατώντας στα πλατιά, μακριά σκαλοπάτια του λόφου των οστών, και όχι μόνο επειδή ήθελα να τον συναντήσω από πιο κοντά αλλά κι επειδή έβλεπα, με τις άκριες των ματιών μου, πλήθη από μασκοφόρους να μαζεύονται. Οι σύντροφοί μου με ακολούθησαν μαζί με τον γιο μου.

«Τι έχεις κάνει σ'αυτούς τους ανθρώπους, Δίνωε;» φώναξα στον ιερέα του Ετερόφωτου, δείχνοντάς τον με το στόμιο του ανεμοξίφους μου: και ήμουν σίγουρος ότι, αφού ήταν από την παλιά Ασβενδίλλη, γνώριζε πολύ καλά τι ήταν αυτό το όπλο. «Τι τους έχεις κάνει;»

«Σκότώσέ με,» μου είπε, «και ποτέ δεν θα βγείτε ζωντανοί από την Αρσιλάθκη.» Δε μου φαινόταν να φοβάται, αν και αυτοί οι δαίμονικοί ιερείς του Λέμπρενωθ ήταν άριστοι στις απάτες...

«Γιατί, αλλιώς θα μας αφήσουν να ζήσουμε;» Συνέχιζα να τον πλησιάζω...
...κι εκείνος οπισθοχωρούσε τώρα, επιστρέφοντας μέσα στις πυκνές σκιές του Ναού οι οποίες διαλύονταν μόνο από το φως της αιμοβόρου λάμπας του. «Θα ζήσετε, αν φορέσετε τις μάσκες σας. Υπάρχει επικίνδυνη Ασθένεια εδώ—»

«Οι μάσκες σου είναι η Ασθένεια!» γρύλισε ο Ρεμπόθω.

«Δεν ακούτε...» είπε ο ιερέας, «ποτέ δεν ακούτε... κι έτσι η Ασβενδίλλη καταποντίστηκε!»

(«Αυτό το μέρος!» μουρμούρισε πίσω μου η Σιμίλινη, έντονα. Τι εννοούσε τώρα;)

«Μην πιάνεις στο στόμα σου την Ασβενδίλλη, ιερέα!» είπα. «Το μόνο που μας ενδιαφέρει είναι να φύγουμε από εδώ. Απομάκρυνε τους μασκοφόρους σου—»

«Δεν υπάρχει επιστροφή από την Αρσιλάθκη,» με διέκοψε ο Δίνωος ενώ, καθώς οπισθοχωρούσε, βάδιζε πλευρικά, σαν να έκανε τον κύκλο γύρω από... από... Τι ήταν εκεί; Ένας λάκκος; Μέσα στον Ναό, ήταν ένας σκοτεινός λάκκος που φαινόταν να καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του πατώματός του. Θα έλεγε κανείς ότι ο Ναός ήταν οικοδομημένος απλά και μόνο για να σκεπάζει αυτό τον λάκκο... ο οποίος πόσο βαθύς ήταν; δεν μπόρεσα παρά να αναρωτηθώ. Έφτανε μέσα στον λόφο των οστών; Έφτανε ακόμα πιο βαθιά; Κάτω από τη γη; Και τι βρισκόταν εκεί;

«Τότε, γιατί να μη σε σκοτώσουμε εδώ και τώρα;» ρώτησα τον ιερέα.

Εκείνος γέλασε. «Για να ζήσετε!» αποκρίθηκε. «Και, αν είστε από τους διαλεχτούς, να μετουσιωθείτε!»

«Τι—;»

Ένα από τα ερωτηματικά μου σχετικά με τον λάκκο απαντήθηκε τότε: Κάποιοι άρχισαν να ανεβαίνουν από μέσα του, γιατί, όπως κατάλαβα, η κλίση του δεν απότομη: ένας άνθρωπος μπορούσε να βαδίσει επάνω στα πλάγια του. Και τώρα άνθρωποι ήταν που έρχονταν από τα βάθη του. Δύο... τέσσερις... οκτώ... περισσότεροι. Σκιές, αρχικά. Σκοτεινές φιγούρες.

Νόμιζα ότι φορούσαν μάσκες κι αυτοί.

Αλλά δεν φορούσαν μάσκες.

Δεν είχαν πρόσωπα. Δεν είχαν καθόλου πρόσωπα. Ούτε μάτια, ούτε μύτη, ούτε στόμα – ούτε τίποτα. Ένα κενό πράγμα εκεί όπου κανονικά έπρεπε να ήταν το πρόσωπό τους. Μια σάρκινη μάζα.

Έρχονταν, όμως, καταπάνω μας σαν να μπορούσαν να μας δουν.

Και ήταν όλοι τους γυμνοί, τελειώς γυμνοί, άντρες και γυναίκες* και γκριζόδερμοι, σαν το δέρμα τους να είχε χάσει κάθε ζωτικότητα.

«Οι Μετουσιωμένοι!» είπε ο Δίνος. «Ένα άγγιγμά τους και ο νους σας θα γνωρίσει τα μυστήρια του κόσμου, αλλά το σώμα σας δεν θα επιβιώσει. Αφήστε τα όπλα σας και φορέστε τις μάσκες. Κυκλοφορεί επικίνδυνη Ασθένεια, και μόνο αντιμετωπίζοντάς την συλλογικά μπορούμε να τη νικήσουμε και, ίσως, να μετουσιωθούμε σε κάτι το ιερότερο!»

Οι απρόσωποι άνθρωποι – οι Μετουσιωμένοι – έρχονταν καταπάνω μας. Δεν κρατούσαν όπλα, αλλά, αν έλεγε αλήθεια ο Δίνος, το ίδιο τους το άγγιγμα ήταν θανάσιμο. Ίσως όμως να έλεγε ψέματα, ίσως απλά να προσπαθούσε να μας τρομοκρατήσει για να παραδοθούμε. Όπως και νάχε, δεν θέλησα να το ρισκάρω.

Τους χτύπησα με το ανεμοζίφος. Το άκουσα να βρυχιέται σαν ογδόντα θηρία. Κι αυτοί πρέπει να αισθάνθηκαν σαν πέντε ανεμοθύελλες να έπεσαν συγχρονισμένα επάνω τους.

Αλλά δεν τους φάνηκε. Δεν κουνήθηκαν από τη θέση τους, οι καταραμένοι! Ή, μάλλον, κουνήθηκαν. Όμως όχι προς τα πίσω ή προς τα πλάγια. Συνέχιζαν να μας πλησιάζουν.

Ο Δίνος γελούσε. «Τα Ασβενδίλλια όπλα σας είναι *άχρηστα* εναντίον της εξέλιξης της ανθρωπότητας!»

Ο Ρεμπόθω, σείοντας δυνατά τον φλογόλιθό του, εκτόξευε φωτιά εναντίον μιας Μετουσιωμένης. Οι φλόγες την τύλιξαν, και πέρασαν από γύρω της σαν να ήταν πέτρα! Σαν το γκριζό δέρμα της να ήταν πέτρινο.

Έφτασαν κοντά μας, καθώς οπισθοχωρούσαμε κι άκουγα τον Δίνο να φωνάζει: «Μην αντιστέκεστε άλλο, άφρονες! Δεν υπάρχει διαφυγή από την Αρσιλάθηκη! Φορέστε τις μάσκες για να προφυλαχθείτε, και ίσως στο τέλος ακόμα και να μετουσιωθείτε!»

Τι διάολο εννοούσε, ο ανώμαλος; Να γίνουμε σαν αυτά τα τέρατα μπροστά μας;

Απέφυγα το άγγιγμα ενός από τους απρόσωπους και τον κλότσησα στα γεννητικά όργανα – πράγμα που δεν φάνηκε να τον εντυπωσιάζει. Σα να κλοτσάς βράχο. Δεν πρέπει να αισθάνονταν τίποτα. Βρίσκονταν, άραγε, υπό τον έλεγχο του Δίνουου, ή είχαν, οριακά έστω, δική τους βούληση; Ήταν άνθρωποι ή κάτι σαν βιομηχανές;

«Κάντε πίσω!» μας φώναξε η Σιμίλνη. «Παραμερίστε!»

Δεν ξέρω τι μπορεί ναχε στο μυαλό της, αλλά–

Θυμήθηκα, ξαφνικά, το όνειρο που μου είχε περιγράψει: άνθρωποι χωρίς πρόσωπα να βγαίνουν από τη γη...

Μα τον Ιρννίοθο τον Μεγαλοπρεπή – αυτοί πρέπει να ήταν! Πρόσωπο δεν είχαν, και, όντως, είχαν βγει μέσα από τη γη. Από εκείνο τον λάκκο.

Έκανα πίσω και στο πλάι, καθώς και ο Ρεμπόθω έκανε το ίδιο ενώ τώρα ένα λεπίδι γυάλιζε στο χέρι του και είχε μόλις σπαθίσει έναν Μετουσιωμένο, τραυματίζοντάς τον αλλά χωρίς να φαίνεται αυτός ναχαι νιώσει πόνο ή να αιμορραγεί.

Η Σιμίλνη ήρθε ανάμεσά μας κρατώντας μπροστά της έναν καθρέφτη λίγο μεγαλύτερο από το κεφάλι της, κι έχοντάς τον στραμμένο προς τους απρόσωπους εχθρούς μας–

–οι οποίοι, αντικρίζοντάς τον, ούρλιαξαν σαν επιτέλους να αισθάνθηκαν κάτι, και οπισθοχώρησαν υψώνοντας τα χέρια τους λες κι ήθελαν να προστατευτούν από την ίδια τους την αντανάκλαση.

Ο καθρέφτης στραφτάλιζε περίεργα, όπως αν τον χτυπούσε ευθέως κάποια ακτινοβολία. Αλλά καμιά ακτινοβολία δεν τον χτυπούσε.

Κάτι συνέβαινε ανάμεσα στον καθρέφτη και τους Μετουσιωμένους. Τι, όμως; Δε μπορούσα να καταλάβω. Δεν είμαι και Γνώστης. Ούτε η Σιμίλνη είναι. Μάντισσα απλώς. Πώς ήξερε πώς να τους αντιμετωπίσει; Το είχε δει κι αυτό στο ονειρικό όραμά της;

Οι Μετουσιωμένοι ουρλιάζοντας οπισθοχωρούσαν ενώ η Σιμίλνη βάδιζε σταθερά προς το μέρος τους, κάνοντάς τους να επιστρέψουν στο εσωτερικό του Ναού (από τον οποίο είχαμε μόλις βγει), να κατεβούν πάλι στον λάκκο.

Την ακολουθούσα, με το ανεμοζίφος μου στο χέρι (έχοντας, πρώτα, ρίξει ένα βλέμμα πίσω μου για να δω αν ήταν καλά ο Ζήτρος: μια χαρά ήταν, και κρατούσε το βιοτεχνουργικό λεπίδι της Σιμίλνης, μοιάζοντας έτοιμος να το χρησιμοποιήσει αν χρειαζόταν – τον είχα διδάξει καλά), και πολύ σνετά έπραξα, γιατί το υποπτευόμουν πως θα χρειαζόταν βοήθεια.

Καθώς οι Μετουσιωμένοι υποχωρούσαν μέσα στον λάκκο τους, ο Δίνος ερχόταν από το πλάι του λάκκου βαστώντας κι αυτός ανεμοξίφος – και στρέφοντάς το προς τη Συμμίλην–

Αμέσως εξαπέλυσα την ανεμική δύναμη του δικού μου ξίφους, η οποία συγκρούστηκε με την ανεμική δύναμη του δικού του. Τρομερή βοή ήχησε μέσα στον Ναό, κάνοντας τις πέτρες του να τρανταχτούν, σαν ξαφνικά το οικοδόμημα να είχε χτυπηθεί από δέκα καταιγίδες. Αισθανόμουν τη δύναμη του ανεμοξίφους του Δίνου να φτάνει μόλις και μετά βίας επάνω μου, παρεμποδισμένη από τη δύναμη του ξίφους μου, και ήταν όπως όταν ένας πανίσχυρος άνεμος σπαθίζει το δέρμα σου με μένος.

Γύρισα τη δύναμη του ανεμοξίφους μου πλευρικά, για να προσπεράσει τη δύναμη του ξίφους του Δίνου και να τον χτυπήσει ισχυρότερα. Για όσους δεν ξέρουν από ανεμοξίφη, αυτή η κίνηση είναι το αντίστοιχο τού να γλιστράς τη λεπίδα ενός κανονικού ξίφους επάνω στη λεπίδα ενός άλλου, ενώ τα δυο τους είναι διασταυρωμένα, προσπαθώντας να τραυματίσεις το χέρι του αντιπάλου σου.

Μόνο που εδώ οι λεπίδες δεν ήταν από μέταλλο· δεν ήταν καν από αέρα ακριβώς. Οι λεπίδες ήταν ανεμοθύελλες.

Κι εγώ ήμουν καλύτερος ανεμομάχος από τον Δίνο.

Κραυγάζοντας, του έπεσε το ανεμοξίφος από το χέρι, κι έτρεξε κι εξαφανίστηκε μες στα σκοτάδια του Ναού, πίσω από τον λάκκο, καθώς η ανεμική δύναμη του όπλου του διαλυόταν μπροστά στην ανεμική δύναμη του δικού μου. Την αιμοβόρα λάμπα του την είχε ήδη ρίξει κάτω, προκειμένου να με πολεμήσει – ή, μάλλον, να χτυπήσει τη Συμμίλην. Δεν το περίμενε, ο δαίμονας, ότι θα φανταζόμασταν να στρέψουμε καθρέφτη εναντίον των τεράτων του. Και δεν το φανταστήκαμε ακριβώς. Ποιος θα το φανταζόταν; Η Συμμίλην πρέπει να το είχε δει.

Στεκόταν τώρα στο χείλος του λάκκου, μπροστά σε μια από τις πλευρές του που ήταν σαν κεκλιμένα επίπεδα. Πλάι της βρισκόταν ο Ρεμπόθω, με λεπίδι στο ένα χέρι και φλογόλιθο στο άλλο. Πίσω τους ήταν ο Ζήτρος, και κοίταζε προς την άλλη μεριά, προς την έξοδο του Ναού, προς την πόλη. «Μπαμπά!» μου φώναξε, δείχνοντας με το βιοτεχνουργικό λεπίδι του. «Οι μασκοφορεμένοι!»

Στράφηκα κι εγώ και τους είδα: Οι παραπλανημένοι κάτοικοι της Αρσιλάθκης – που αμφέβαλλα αν πλέον μπορούσε να υπάρξει σωτηρία γι'αυτούς – ζύγωναν δειλά τον λόφο των οστών επάνω στον οποίο ήταν οικοδομημένος ο Ναός – κι αναρωτήθηκα φευγαλέα αν, μήπως, αυτά τα οστά

ήταν δικά τους. Ποιων άλλων θα μπορούσαν να ήταν; Τυχαίων ταξιδιωτών που είχαν περάσει από εδώ (όπως εμείς); Δε νόμιζα ότι και πολλοί ταξιδιώτες περνούσαν από την Αρσιλάθκη, τελευταία.

«Δες αυτό, Ελβέτρε!» είπε ο Ρεμπόθω. «Δες αυτό, μα τα μάτια της Ζολτιάθρα!»

Πήγα πλάι του και κοίταξα μες στον γιγάντιο λάκκο, εκεί όπου είχαν υποχωρήσει οι Μετουσιωμένοι. Η ακτινοβολία που (κάπως) εξέπεμπε ακόμα ο καθρέφτης της Σιμίλνης φανέρωνε ότι στον πυθμένα υπήρχαν κάτι πράγματα σαν καλύβες, ή, μάλλον, *κουκούλια*. Έμοιαζαν βιοτεχνουργικά, αλλά δεν είχα ποτέ ξανά δει τίποτα παρόμοιο. Επάνω τους είχαν τρύπες, και εκεί τώρα χώνονταν ορισμένοι από τους απρόσωπους ανθρώπους σαν για να προφυλαχτούν από τον καθρέφτη της Σιμίλνης.

Η οποία είπε, με βεβαιότητα στη φωνή της: «Γεννιούνται αποκεί μέσα... και κοιμούνται εκεί μέσα...»

Ο Ρεμπόθω έσεισε δυνατά τον φλογόλιθό του, σχηματίζοντας μια μεγάλη φλόγα πάνω από τη γροθιά του – και τινάζοντάς την καταπάνω σ'ένα από τα βιοτεχνουργικά κουκούλια-καλύβια. Το παράξενο πράγμα αμέσως άρπαξε φωτιά.

Ο Ρεμπόθω εξαπέλυσε και δεύτερη φλόγα, κι ένα δεύτερο κουκούλι-καλύβι άρπαξε φωτιά – κι από μέσα του πετάχτηκε ένας Μετουσιωμένος, ουρλιάζοντας.

Αλλά δεν ήταν ο μόνος που ούρλιαζε. Όλοι τους ούρλιαζαν.

Ο Ρεμπόθω εκτόξευσε κι άλλη φλόγα, κι άλλη, κι άλλη – διαδοχικά – πυρπολώνοντας τα βιοτεχνουργικά κουκούλια και οι Μετουσιωμένοι έτρεχαν αποδώ κι αποκεί μες στον λάκκο, τσυρίζοντας, κραυγάζοντας άναρθρα, σαν να είχαν παραφρονήσει, σαν ζώα που είχαν πανικοβληθεί από τη φωτιά. Αυτή ήταν η «εξέλιξη της ανθρωπότητας» που προσπαθούσε να επιτύχει ο Δίνος;

«Μπαμπά!» άκουσα τον Ζήτρο πίσω μου, και μια φωνή πόνου ακολούθησε τη δική του φωνή.

Στράφηκα και είδα ότι είχε μόλις χτυπήσει με το ξίφος του έναν από τους λίγους μασκοφόρους που είχαν τολμήσει ν'ανεβούν στον Ναό. Τον είχε τραυματίσει στο πόδι και το τραύμα του κάπνιζε. Το βιοτεχνουργικό λεπίδι έκαιγε και μόλυνε. Ο άντρας παραπατούσε, ρίχνοντας κάτω το ροπαλό του. Μια γυναίκα έστρεψε ένα μακρύ δόρυ προς τον γιο μου–

Τη χτύπησα με το ανεμοξίφος, αυτήν και τους υπόλοιπους, ρίχνοντάς τους πίσω, κάνοντάς τους να κουτροβαλήσουν επάνω στη μικρή πλαγιά

του λόφου των οστών, προς τους μασκοφόρους συμπολίτες τους που είχαν μαζευτεί σαν αγέλη λύκων πίσω μας.

Ο Ρεμπόθω εξακολουθούσε να εκτοξεύει φωτιές, αλλά τώρα είδα τον φλογόλιθο να σπάει ανάμεσα στα δάχτυλά του. Είχε εξαντληθεί.

Στα βάθη του αποτρόπαιου λάκκου τα κουκούλια φλέγονταν, και οι Μετουσιωμένοι έτρεχαν αποδώ κι αποκεί, περίτρομοι, ξέφρενοι, σκάβοντας τις πλαγιές του λάκκου με τα χέρια τους, τινάζοντας- τινάζοντας, όχι χώμα, ούτε πέτρες... Μα τον Ιρννίοθο τον Μεγαλοπρεπή! Τώρα το παρατήρησα αυτό. Οι πλευρές του λάκκου, χαμηλά, κοντά στον πυθμένα του όπου βρισκόνταν τα βιοτεχνουργικά κουκούλια, ήταν από οστά. Φυσικά και θα ήταν από οστά. Από κάτω μας βρισκόταν ο λόφος των οστών.

Και οι Μετουσιωμένοι τώρα έσκαβαν μέσα στα κόκαλα, πετώντας τα, σπάζοντάς τα...

...και ολόκληρος ο Ναός είχε αρχίσει να σείεται. Πέτρες έπεφταν από τους τοίχους του· πτερόλυκοι σύριζαν και φτεροκοπούσαν αποδώ κι αποκεί. Ο Δίνος δεν φαινόταν πουθενά. Πού είχε εξαφανιστεί, ο καταραμένος;

Έτρεξα κι άρπαξα το ανεμοξίφος που του είχε πέσει. Τέτοια όπλα δεν είναι να τ' αφήνεις όταν μπορείς να τα πάρεις. Σπανίζουν. Και τώρα, μετά την καταστροφή της Ασβενδύλλης, σίγουρα θ' αρχίσουν να σπανίζουν πολύ περισσότερο. Πόσοι ανεμοτέχνες να έχουν απομείνει; Έχει απομείνει κανένας;

«Πάμε!» φώναξα στους συντρόφους μου, κι έπιασα το χέρι του γιου μου. «Πάμε! Θα διαλυθεί!» Οι πέτρες έπεφταν βροχή καθώς το οικοδόμημα γύρω από τον αποτρόπαιο λάκκο τρανταζόταν. «Σιμιμίλη - άσε τον καθρέφτη, δεν πρόκειται τώρα να ξαναβγούν αποκεί! Πάμε, πάμε!»

Βγήκαμε από τον Ναό που γκρεμιζόταν, και είδαμε τους μασκοφόρους κατοίκους της Αρσιλάθκης, όχι να έρχονται καταπάνω μας, αλλά ν' απομακρύνονται, κραυγάζοντας, τρομοκρατημένοι από την κατάρρευση του Ναού.

Ο λόφος των οστών διαλυόταν κάτω από τα πόδια μας καθώς γρήγορα τον κατεβαίναμε-

Η Σιμιμίλη ούρλιαξε, γλιστρώντας. Την άρπαξα απ' τη μασχάλη, σταματώντας την πτώση της-

-και γλίστρησα κι εγώ-

-και ο Ρεμπόθω μ' έπιασε απ' την πίσω μεριά της κάπας μου, και μετά βίας αποφύγαμε να κατρακυλήσουμε όλοι μαζί.

Ο Ζήτρος κατέβηκε πρώτος, τρέχοντας και πηδώντας, σβέλτος σαν πάνθηρας των κάτω δασών Βορ'θ. Δεν μπόρεσα παρά να χαμογελάσω βλέποντάς τον – και το πρόσωπό μου πόνεσε από τις πληγές που είχε αφήσει εκεί η καταραμένη μάσκα τους.

Οι κάτοικοι της Αρσιλάθκης ήταν, προς το παρόν, πολύ αναστατωμένοι για να προσπαθήσουν να μας σταματήσουν. Τρέξαμε μες στους δρόμους της εφιαλτικής πόλης τους, με σκοπό να βγούμε. Καθοδόν χρειάστηκε να χρησιμοποιήσω το ανεμοξίφος μου μόνο δύο φορές, και καταλάβαινα ότι η ανεμική του δύναμη είχε αρχίσει να εξαντλείται. Εκτός του ότι αυτό ήταν λογικό ύστερα από τόση χρήση, μου το μαρτυρούσε επίσης η αίσθηση της στρογγυλής λαβής του μέσα στο χέρι μου. Η θερμοκρασία της άλλαζε.

Συνεχίσαμε να απομακρυνόμαστε από την Αρσιλάθκη, μέσα στους αγριότοπους, μέχρι που το ουρανόφωτο άρχισε να δυναμώνει και να έρχεται η αυγή. Τότε μόνο καθίσαμε να ξεκουραστούμε επάνω σε κάτι μεγάλες πέτρες, πλάι σ'ένα σύδεντρο που φαινόταν ασφαλές. Πρέπει να είχαμε βάλει τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιόμετρα ανάμεσα σ'εμάς κι αυτή τη διαολεμένη πόλη.

«Τι στις κατάρες του Ετερόφωτου έγινε, τελικά, εκεί πέρα, Ελβέτρε;» είπε κουρασμένα ο Ρεμπόθω, ανακατεύοντας, για χαλάρωση, μια από τις τράπουλές του με τα μακριά, επιδέξια δάχτυλά του, κάνοντας τα χαρτιά να φαίνεται να κινούνται μαγικά. «Τι ήταν εκείνα τα τέρατα στον λάκκο; Ήταν σαν τους μασκοφόρους; Ούτε αυτοί είχαν πρόσωπα πίσω απ'τις μάσκες τους;»

«Δεν ξέρω,» αποκρίθηκα, «αλλά δε νομίζω ότι δεν είχαν πρόσωπα. Όμως, επίσης, δε νομίζω ότι μπορούσαν να βγάλουν τις μάσκες τους. Είδες πώς κολλούσαν επάνω μας. Εσύ πιστεύεις ότι θα μπορούσαμε να τις βγάλουμε αν τις είχαμε αφήσει στο πρόσωπό μας μερικές ώρες ακόμα;»

«Μάλλον όχι,» συμφώνησε ο τζογαδόρος. «Μάλλον όχι... Αλλά αυτά τα τέρατα από τον λάκκο... τι ήταν, γαμώτο;»

«Δεν κατάλαβες τι έλεγε ο Δίνους;»

«Τι έλεγε;»

«Για μια “μετουσίωση” που ξεκινά από τις μάσκες.»

«Οι μάσκες, δηλαδή, τους έκαναν έτσι;»

«Ίσως. Μερικούς από αυτούς.»

«Και οι άλλοι;»

«Άφησαν τα κόκαλά τους στον λόφο των οστών.»

«Νεκροί; Από τις μάσκες;»

Ανασήκωσα τους ώμους, μορφάζοντας. «Ξέρω γω; Έτσι όπως τα έλεγε ο Δίνος, κατάλαβα ότι μόνο *ορισμένοι* καταφέρνουν να μετουσιωθούν. Μόνο οι “τυχεροί”...»

«Τύχη το αποκαλείς εσύ αυτό, Άρχοντά μου; Να μη νιώθεις τίποτα και να ζεις μέσα σε *τρώγλη*, μα τον Ιρννίοθο!»

«Υπάρχουν πολλά γούστα στον κόσμο...»

Ο Ρεμπόθω γέλασε κοφτά, κουρασμένα: ένα ρουθούνισμα. «Αυτό μπορεί νάναι επικίνδυνο, πάντως,» είπε μετά από μια στιγμή. «Αν πάει ο ιερέας και το κάνει κι αλλού...»

«Δεν ξέρω αν μπορεί να το κάνει αλλού...» Με προβληματίζε κι εμένα, όμως.

«Λες ότι δεν υπήρχε αυτή η “Ασθένεια”; Τους είχε κοροϊδέψει ο Δίνος; Οι μάσκες δεν τους προστάτευαν από τίποτα;»

«Η Ασθένεια – κάποιου *είδους* ασθένεια, κάποια λοίμωξη – πρέπει νάχε όντως χτυπήσει την Αρσιλάθηκ, υποθέτω. Δε μπορεί νάταν όλο ψέμα.»

«Μιαρά πνεύματα;»

«Οτιδήποτε. *Κάτι*.»

«Και οι μάσκες πραγματικά τούς προστάτευαν από αυτό το κάτι;»

«Ίσως, ή ίσως όχι· δεν έχει μεγάλη σημασία. Σημασία έχει όλο το *υπόλοιπο*.»

Ο Ρεμπόθω ένευσε, μάλλον συμφωνώντας απόλυτα μαζί μου, αλλά πολύ εξουθενωμένος για να μιλήσει.

Ο Ζήτρος είχε ήδη αποκοιμηθεί, με το κεφάλι ακουμπισμένο στο γόνατό μου. Έβλεπα το πληγιασμένο πρόσωπό του κι ακόμα καταριόμουν τον Δίνο κι αυτούς τους ανώμαλους μασκοφόρους.

Έστρεψα το βλέμμα μου στη Σιμίλη, που έμοιαζε η πιο ξεκούραστη από τους τέσσερις μας, σαν να μην είχε ενοχληθεί καθόλου από τόσες ώρες εσπευσμένης οδοιπορίας· ή σαν να βρισκόταν ακόμα σε υπερένταση, όπως όταν έκανε τις μαντείες της.

«Μας έσωσες όλους,» της είπα. «Αν δεν είχες βγάλει τον καθρέφτη... Αλλά πώς ήξερες ότι θα συνέβαινε αυτό; Το είχες δει στο όνειρό σου;»

«Όχι,» μου είπε, «δεν το είχα δει στο όνειρό μου ακριβώς. Όχι ακριβώς...» Συλλογισμένη.

Ο Ρεμπόθω την κοίταξε ερωτηματικά, παύοντας ν’ανακατεύει ταχυδακτυλουργικά την τράπουλά του.

Η Σιμμίλη μάς εξήγησε: «Βλέποντας εκείνο το όνειρο είχα την αίσθηση ότι κοιτάζα μέσα από έναν καθρέφτη.»

«Τους ανθρώπους χωρίς πρόσωπα οι οποίοι έβγαιναν από τη γη;» ρώτησα.

«Ναι. Νόμιζα ότι τους έβλεπα μέσα από κάποιο κάτοπτρο, όχι απευθείας. Και γύρω μου απλωνόταν ένα φως, μια ανταύγεια.»

«Δε μου τόχες πει αυτό.»

«Δεν το είχα θεωρήσει τόσο σημαντικό.»

«Σκέφτηκες, όμως, να βγάλεις τον καθρέφτη σου τώρα και να τον στρέψεις εναντίον τους.»

«Διαισθητικά το έκανα περισσότερο παρά κατόπιν σκέψης, Ελβέτρε.»

«Είμαστε τυχεροί που αφουγκράζεσαι τη διαίσθησή σου.»

«Αυτό είναι το πιο σημαντικό,» είπε η Σιμμίλη: «να αφουγκράζεσαι τη διαίσθησή σου.»